

ΑΠΟ ΕΝΑ ΣΠΑΝΙΟ ΙΤΑΛΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΑΓΝΩΣΤΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΝΑΥΑΡΧΟΥ ΜΙΑΟΥΛΗ

Τι γράφει ο 'Ιταλός γιατρός Τρεκκίνι. Ο Μιαούλης πρὸ τῆς Ἐπανάστασης. Πῶς πρωτοκυβέρνησε πλοίο. Καὶ πῶς ἀπόχρησε δικὸ του καρδί. Ἡρωϊσμοὶ καὶ ἀτυχήματα. Ναυμαχίες καὶ ναυάγια. Κατὰ τὴν Ἐπανάστασι. Τὸ φέσι τοῦ Ναυάρχου. Πῶς χάρθηκε ἓνα περίφημο κειμήλιο. Ο Μιαούλης στὴν Ὑδρα. Ἡ εὐλάβειά του. Οἱ τρομεροὶ θυμοὶ του. Ἡ μεγάλη του καρδιά, κτλ. κτλ.

ΝΑΣ 'Ιταλὸς γιατρός, συμφοιτητὴς μετὸν κινεσωνη Κασοδιόστρια στὴν Ἱταλία, ἤθελε μετὰ τὴν Ἐπανάστασι στὴν Ἑλλάδα, γνῶσις ὅπως τοῦς ἤρωας τοῦ Ἐπασένα κ' ἀργότερα, ὅταν γνῶσις πάλι στὴν Ἱταλία, ἐτύπωσε ἓνα βιβλίον σπουδαίον, ὅσο καὶ ἀγνωστο στὴν Ἑλλάδα, μετὸν τίτλον «Εἰκόνας τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος». Ὁ συγγραφεὺς αὐτὸς λέγεται Πιερεθιάνου Τρεκκίαν. Εἰσοσκόμος στὴν Ὑδρα, ὁ Τρεκκίαν γνῶσις πολὺν τὸν Ἀνδρέα Μιαούλη, τὸν περίφημον ναύαρχον, καὶ καθὼς διηγεῖται ὁ ἴδιος, τὸν ἐθεράπευσε ἀπὸ κάποια ἀρρώστια. Κι' ἐπειδὴ δὲν δέχτηκε νὰ πληρωθῇ, ὁ Μιαούλης τὸν χάρισε τὸ φέσι ποὺ φορούσε στὶς ἀρρώστιας ναυμαχίας του. Τι ἀπέγινε τὸ περίφημον αὐτὸ κειμήλιον, δὲν μᾶς τὸ λέει ὁ 'Ιταλὸς συγγραφεὺς καὶ γιατρός.

Γιὰ τὴν Ὑδρα καὶ τὸ Μιαούλη. Ὁ Τρεκκίαν ἔχει ἀφιερῶσαι ἐκατὸ σχεδὸν σελίδες τοῦ βιβλίου του. Ἀπ' αὐτὲς παίνομεν τὰ παρακάτω ἀνέκδοτα τοῦ Μιαούλη:

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ποὺ ἦταν δίκαιος σὰν τὸν Ἀριστείδην κ' ἀγνὸς σὰν τὸν Σοκράτη, γράφει ὁ Τρεκκίαν γιὰ τὸν Μιαούλη, ἔφη τὴν καλοσύνην μαζοῦ παιδιοῦ.

Ὅταν ἦταν ἔτι μὲν ἄνευ χρόνον ὁ Μιαούλης, ὁ πατέρας του τοῦ ἔδωσε νὰ κυβερνήσῃ ἓνα βόειον, ὅς ποὺ νὰ θεραπευθῇ ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς του ποὺ ἦταν ἀρρώστος. Ὅταν ὅμως ἤθελε ἡ στιγμή νὰ παραδόσῃ ὁ Ἀνδρέας στὸν ἀδελφὸν του τὸ πλοιο, μὴ θέλοντας περὶ νὰ κτηρηθῇ κάτω ἀπὸ κανένα, οὔτε ἅπ' τὸν ἀδελφὸν του τὸν ἴδιον, ἔφηνε γιὰ τὴ Σιῶν κ' ἔστειλε ἅπ' ἐκεῖ τὸ καράβι στὴν Ὑδρα. Ἐπειτα μετὰ τὰ λεπτὰ ποὺ ἔφη κερδίσει στὸ διάστημα ποὺ ταξίδευε μετὸν τὸ βόειον τοῦ πατέρα του, ἀγόρασε ἓνα δικὸν τὸν βόειον τὴν Σιῶν.

Γιὰ νὰ ξεφύγῃ δὲ τὰ μαλώματα καὶ τὸ θυμὸν τοῦ πατέρα του, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ ἐργάζονταν μαζοῦ τὰ δικὰ ἀδέρφη, δὲν πῆγε στὴν Ὑδρα μετὸν νεοαγορασμένον καράβι του, ἀλλὰ τράβηξε γιὰ τὶς ἀνοιχτὲς θάλασσας, μετὸν ὄνειρον νὰ πλουτίσῃ καὶ νὰ διακροθῇ ὡς θαλασσοκός. Καὶ πραγματικῶς δέχτηκε παλλημάρι τὸν καιρὸ ἐκεῖνον ποὺ τὰ πειρατικὰ καράβια ἦσαν κ' ὁ τρόμος τοῦ Αἰγαίου καὶ ἐν γένει τῆς Μεσογείου.

Φυσικὰ, δὲν ἦταν πάντα τυχερὸς στὶς ἐπιχειρήσεις του ὁ Μιαούλης. Μία φορὰ ἔχασε τὸ καράβι του, συγκρουσθεὶς μετὰ Ἀλγερινῶν πειρατῶν. Μὰ αὐτὸ δὲν τὸν ἀπέλασε. Ἐφίπασε ἄλλο καράβι κ' ἀνοίχθηκε πάλι στὶς θάλασσας. Σ' ἓνα ταξίδι του ὅμως στὴν Πορτογαλία, τὸ πλοιο του ποὺ ἦταν φορτωμένον μετὰ διάφορα ἐμπορεύματα ἀξίας ἐκατὸν ἔξηντα χιλιάδων πιάστρων—ἄλλη δηλαδὴ ἡ περιουσία του—ναυάγησε. Ἐτοῖ ὁ Μιαούλης τὰ ἔχασε πάλι ὅλα. Μπαρκαρίστηκε τότε σ' ἓνα ἄλλο καράβι καὶ πῆγε στὴ Γένοβα, ὅπου ἦταν κωπημένος, ὅχι μονάχα γιὰ παλλημάρι θαλασσοκῶν, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν τιμὴν καπετάνιος.

Ἐκεῖ βρέθηκε ἓνας 'Ιταλὸς ὀνομαζόμενος Ρισσέτι, ὁ ὁποῖος τοῦ δάνεισε λεπτὰ γιὰ νὰ φτιάσῃ ἓνα κανονικὸν καράβι. Χαροῦμενος ὁ Μιαούλης, πῆγε στὴ Βενετία, ὅπου τὴν ἐποχὴν ἐκείνη ἐναντηγόντων τὰ καλύτερα καράβια. Ἐκεῖ εἶχαν φτιάσει τὰ καράβια τοὺς κ' ἄλλοι Ὑδραῖοι, ὁ Τσαμάδος, ὁ Τσιμαζῆς, ὁ Κριετῆς. Ὁ Μιαούλης ναυπήγησε τὸ νέο καράβι του, ταξίδευε πολὺ, κέρδισε πολλὰ γορηματα καὶ τὸ ξεγρόσεως ἀργότερα. Μετὸν ἴδιον καράβι θυματοῦργος ἀργότερα στὴν Ἐπανάστασι.

Ὁ Τρεκκίαν τὸν ἐπισκέψθη πολλές φορὰς στὸ καράβι του, ὅταν ὁ Μιαούλης ἀναπαύονταν περὶ τὴν Ὑδρα καὶ γράφει ὅτι τακτικὰ πῆ-

γαναν στὸ φημισμένον αὐτὸ πλοιο τοῦ νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν ἀναριθμητοῦ ἔξου, στοὺς ὁποῖους ὁ ἠρωϊσμὸς τοῦ ναύαρχου εἶχαν γεννήσει τὴν περιέργειαν καὶ τὸν θαυμασμό.

Ἡ ψυχραιμία κ' ἡ παλλημαρία τοῦ Μιαούλη, ἦσαν ἀράνταστες. Δὲν φοβόταν οὔτε τοὺς ἀνθρώπους, οὔτε τὰ στοιχεῖα. Ὁ Τρεκκίαν διηγεῖται, ὅτι μία μέρα ποὺ ἦταν στὴν Ὑδρα, τὸ φθινόπωρον τοῦ 1829, ὅλοι οἱ κάτοικοι εἶχαν μαζεθεὶν στὴν παραλία, γιὰ νὰ δοῦν μιὰ γολέτα, ποὺ μ' ὅλη τὴν τρομακτικὴν τρομακτικὴν προσπαθειῶν νὰ κινήσῃ μὴ τρομερῇ δύσκολῃ μανοῦσθη γιὰ νὰ πηθῇ στὸ λιμάνι. Ἡ θάλασσα ἄφριζε μανιασμένῃ, ὁ ἀέρας μούγκριζε, τὰ στοιχεῖα λυσσοῦσαν, μὰ ἡ γολέτα τράβηξε τὸ δρόμον τῆς ἀφροῦ σὰν δελφίν.

Οἱ Ὑδραῖοι θαλασσοκῶν, μαζοῦμενον γύρω στὸ λιμάνι, προσπαθοῦσαν νὰ μαντήρουν τίνας ἦταν τὸ καράβι αὐτό. Ἄλλοι ἔλεγαν πὸς ἦταν τοῦ Βουδοῦρη, ἄλλοι τοῦ Τσιμαζῆ κ' ἄλλοι τοῦ Μιαούλη. Ὅταν τέλος, ἔπειτα ἀπὸ ὑπεράνθρωπην προσπάθειαν, ἡ γολέτα σίμωσε στὸ λιμάνι, οἱ Ὑδραῖοι εἶδαν νὰ στέχη στὸν ἰσθμὸν τῆς ὁ Μιαούλης καὶ στὴ σκοτία ὁ Τσιμαζῆς. Διὸ τέτοιον θαλασσοκῶν φυσικὸν ἦταν νὰ μὴ φοβότανται τίς ἀγροῦς φοιτητοῦς. Κι' ὅταν μπίχαν στὸ λιμάνι πῆδισαν γελαστοὶ στὴ στεριά, σὰν νὰ γόρῃζαν ἀπὸ ἐκδρόμην.

«Ποτε δὲν εἶδα, γράφει ὁ συγγραφεὺς, ἐθνοσωστικὴν ὑποδοχὴν ἀπὸ αὐτὴν ποὺ ἔκαμαν στοὺς δύο θαλασσοκῶν οἱ Ὑδραῖοι.»

Ὁ Μιαούλης ἦταν ἀτόμημον παλλημάρι, ἀλλὰ καὶ θεῖος. Στὸ καράβι του ποτε δὲν ἦταν σθεναρὸν τὸ κεντρίμ μισοτὰ στὴν Παναγίαν καὶ πάντα στὶς δύσκολα στιγμῆς ὁ καπετάνιος παρακαλοῦσε τὴν Μητέρα τοῦ Χριστοῦ νὰ τὸν βοηθήσῃ. Πῶρον ἀπὸ καθεὶ ναυμαχίας του, γονάτιζε μαζοῦ μετὸν πλήρωμα τοῦ πλοῦ στὸ εἰκονοστάσιον καὶ προσευχόταν. Τὸ σπῆτι του ἦταν ἐπίσης σὰν ἐκκλησία, γεμῆτο εἰκονίσματα μετὰ ἄσπρη κεντρίμ ἐμπρός. «Πολλὲς φορὰς, γράφει ὁ Τρεκκίαν, βόηκα τὸ Μιαούλη γονατίζε νὰ προσεύχεται μπροστὰ στὶς ἅγιες εἰκόνας.»

Φιλῶνθρωπος καὶ γενναῖος πρὸς τοὺς κινητῆς, ὁ Μιαούλης ἦταν ἀσπυροῦτος πρὸς τὰ πληρώματα τὸν κυβερνῶντων του. Γιὰ τοὺς φοβηταίους ἦταν ἐπίσης τρομερός, ἀμείλικτος.

Ὁσαῦτος ὁ Μιαούλης ἦταν πολὺ θυμώδης καὶ εὐεξάπτος. Κάποτε τὸν κωπηνοῦσε ὁ θυμὸς, ὥστε γινόταν ματωμένος. Ἄλλὰ τότε, γιὰ νὰ πνίξῃ τὸ θυμὸν του, χαιμῆνον τὸ φέσι του ὡς τὰ ματια του καὶ βυθίζονταν σὲ μελαγχολία. Ἀντιθέτως, ὅταν ἦταν εὐθυμὸς, ἔφηνε πρὸς τὰ πῆσι τὸ φέσι του, ἀφίνοντας ἔξωκεπο τὸ ἐπιβλητικὸν μέτωπο του.

Ἄλλὰ καὶ στὶς ἀγριότερας στιγμῆς τοῦ θυμοῦ του, δὲν ἔκανε ὁ Μιαούλης νὰ εἶνε ἀγαθὸς καὶ δίκαιος. Τὸ ἀκόλουθὸν ἐπισημῶδες δεῖγμα καλύτερα τὴν φημῆ του:

Οἱ Ὑδραῖοι, θυμωμένοι γιὰ τὸ Τούρκου ἔκαμαν τὸ καράβι τοῦ Θανάση Κριετῆ μ' ἔξηρτα Ὑδραῖους ποὺ ἦσαν μέσα, ἀποφασισὰν γιὰ νὰ ἐκδικηθοῦν, νὰ σφάξουν διακόσιους Τούρκους ποὺ εἶχαν πέσει στὴν χέρια τους. Διὸ ἅπ' τοὺς Τούρκους αὐτοὺς βάρησαν καταφύγιον στὸ σπῆτι

τῆς ἀδελφῆς τοῦ Μιαούλη, τῆς γυναικίας τοῦ Θανάση Κριετῆ.

Ἡ γυναικία Ὑδραῖα ἀρνήθηκε νὰ τοὺς παραδώσῃ στὸ ἀγριεμένον πλήθος τὸν σηματοποιῶντων τῆς, κ' ἔτσι τοὺς ἔσωσε, μολοντὶ μέσα στὸ καράβι ποὺ πυροπόλησαν οἱ Τούρκοι, ἦταν κ' ὁ ἴδιος ὁ ἀδελφὸς τῆς καὶ διὸ παιδιὰ τῆς ποὺ βάρησαν φοιρὸν θάνατον. Κι' ὁ Μιαούλης ἀρνήθηκε ἐπίσης νὰ παραδόσῃ ἓναν Τούρκου ποὺ εἶχε καταφύγιον στὸ δικὸν τοῦ σπῆτι. Κι' ὅταν ε' ἀπέβη τὸν Ὑδραῖον μαζοῦτρεκα κάτω ἅπ' τὸ σπῆτι τοῦ μανιασμένον, βγήκε στὸ παράθυρον καὶ τοὺς εἶπε:

—Δὲν σᾶς τὸν δίνω. Γιὰ μένα ὁ Τούρκος αὐτὸς εἶνε ἱερός, γιὰτὶ ζήτησε καταφύγιον στὸ σπῆτι μου. Κι' ἐκεῖνος ποὺ θέλει νὰ τὸν πάρῃ, πρέπει πρῶτα νὰ περῆσῃ πάνω ἅπ' τὸ πτώμα μου!

Καὶ δὲν ἄλλαξε γνώμην, μ' ὅλες τίς παρακλήσεις καὶ τίς φοβέρες τοῦ ἀγριεμένου πλήθους. Ὁ Μιαούλης κ' ἡ ἀντάξια ἀδελφὴ του κάρτησαν τοὺς Τούρκους στὰ σπῆτια τους, κ' ἀργότερα τοὺς μπαρκαρίσαν κρημὰ καὶ τοὺς ἔστειλαν στὴν Τουρκία.

Ο Ανδρέας Μιαούλης.